

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Sopeutuvat ja ilmastoresilientit yritykset ja kiinteistöt Uudellamaalla (SIRU)
Hakemusnumero	406601
Valintakokouksen päivämäärä	19.09.2025
Käsittelijä	Juho Kuisma
Hakijan virallinen nimi	Forum Virium Helsinki Oy
Osatoteuttajat	ei osatoteuttajia
Toimintalinja	2 Hiilineutraali Suomi
Erityistavoite	2.2 Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen
Alkamispäivämäärä	01.10.2025
Päätymispäivämäärä	31.12.2027

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

SIRU-hankkeen tavoitteena on parantaa pääkaupunkiseudun kiinteistönomistajien ja yritysten ilmatoriskien ennakointi- ja sopeutumiskykyä, keskittyen valtakunnallisesti merkittäviin rakennetun kulttuuriympäristön alueisiin. Hanke vahvistaa kohderyhmien ilmastoresilienssiä parantamalla heidän kykyään ymmärtää ja hallita ilmastonmuutoksen aiheuttamia riskejä, kuten tulvia, helleaalloja ja myrskyjä. Se parantaa ilmatoriskeihin liittyvän tiedon ymmärrettävyyttä ja käytettävyyttä, vahvistaa kohdeyritysten ja kiinteistönomistajien varautumista ja sopeutumista sekä tukee myös ilmastonmuutokseen sopeutusratkaisuja kehittäviä yrityksiä tarjoamalla kokeilu ympäristöjä ratkaisujen testaamiseen.

Hankkeen keskeisiä toimenpiteitä ovat kohdeyritysten ja kiinteistönomistajien nykyisen varautumisen tason arviointi sekä tilannekuvan luominen ilmatoriskeistä ja niihin varautumisesta pääkaupunkiseudulla, jäsenneltyä ilmatoriskeihin sekä varautumiseen ja sopeutumiseen liittyvää tietoa yhteen tuovan verkkotyökalun toteuttaminen, sekä erilaisten työpajojen ja webinaarien järjestäminen hankkeen kokoaman verkoston (kohdeyritykset, kiinteistönomistajat, kaupunkien toimijat, tki-toimijat, palveluntarjoajayritykset) välisen vuoropuhelun ja tiedonvaihdon edistämiseksi. Lisäksi yksi olennainen osa hanketta on Helsingin kaupungin kiinteistöjen avaaminen kokeiluympäristöksi uusien ja paranneltujen ratkaisujen kehittämiseksi ilmatoriskeihin varautumiseen ja niiden ennakointiin.

SIRU-hankkeen tuloksina ilmatoriskeihin varautuneiden kohdeyritysten ja kiinteistöjen määrä pääkaupunkiseudun kaupungeissa kasvaa ja varautumistoimia jo tehneiden kohdeyritysten ja kiinteistöjen valmiusaste paranee. Lisäksi ilmatoriskeihin ja varautumiseen liittyvän tiedon ymmärrettävyys ja käytettävyys parantuu ja kohdeyritysten ja kiinteistönomistajien kokonaisvalmiudet varautua ilmatoriskeihin lisääntyvät. Hankkeen toimenpiteiden myötä myös ilmatoriskeihin varautusratkaisuja tarjoavat palveluntarjoajayritykset ovat päässeet edistämään tuotekehitystään uusissa kokeiluympäristöissä. Pitkällä aikavälillä hanke edistää resilienttiä varautumisen ekosysteemiä, joka kykenee käsittelemään ilmastoon liittyviä kriisejä ja toipumaan niistä, sekä edistämään siihen liittyvää liiketoiminnan kehitystä Uudellamaalla.

Hanke tukee EAKR-ohjelman erityistavoite 2.2. painotuksia ja vihreän siirtymän edellytyksenä olevaa rajat ylittävää yhteistyötä eri toimijoiden, sektoreiden ja yritysten välillä. Samalla hanke tukee useita eri EAKR-toimintaan liittyviä alueellisia, kansallisia ja kansainvälisiä strategioita, kuten esimerkiksi Uudenmaan Älykkään Erikoistumisen strategiaa, Uusimaa-ohjelmaa, Uudenmaan TKI-tiekarttaa sekä myös Itämeri-strategiaa. Hanke tukee myös muun muassa Helsingin kaupungin tavoitteita edistää yrityksille tarjottavien pilotointi- ja kokeiluympäristöjen kehitystä ja vastaa myös EAKR-ohjelman sukupuolten tasa-arvon edistämisen ja kestävän kehityksen tavoitteisiin.

Lisätietoja hakemuksesta

Hankkeen rahoitus (yhden toteuttajan hanke):
Forum Virium Helsinki Oy, tuen osuus 259 134 €, omarahoitusosuus 111 058 €, kokonaiskustannukset 370 192 €

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	370 192 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	370 192 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	259 134 € (70 %)

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on ohjelma-asiakirjan mukainen ja rahoituskelpoinen ja se täyttää yleiset valintakriteerit. Hanke tukee Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue ja rakennepoliitiikan ohjelman erityistavoitetta 2.2 Ilmastomuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen ja se on yhdistettävissä tukitoimityyppeihin 046: Tuki yhteisöille, jotka tarjoavat palveluja, joilla edistetään vähähiilistä taloutta ja kykyä selviytyä ilmastomuutoksesta, mukaan lukien tiedotustoimet, sekä 029: Tutkimus- ja innovointiprosessit, yritysten, tutkimuskeskusten ja yliopistojen välinen teknologian siirto ja yhteistyö, jossa keskitytään vähähiiliseen talouteen sekä kykyyn selviytyä ilmastomuutoksesta ja sopeutua siihen.

Hankkeella on hyvä osuvuus useaan kohtaan rakennerahasto-ohjelmassa, muun muassa

- lisätään neuvontaa ja tukea ilmastotyön (sopeutuminen ja hillintä) organisoimisessa ja resursoinnissa, ml. ilmastotiekarttojen valmistelu, tukiverkostot ja strateginen ja viestinnällinen tuki toimeenpanolle
- tuetaan elinkeinoelämää ja yrityksiä tarvittaessa yhteistyössä kuntien kanssa kehittämään toimintamalleja ilmatoriskien hallitsemiseksi ja ilmastomuutokseen sopeutumiseksi, huomioiden myös luonnon monimuotoisuus, vesiensuojelu ja kulttuuriympäristö jne.

Erityistavoitekohtaisista valintakriteereistä hanke on saanut pisteitä verrattain hyvin ja kaksi parhaat pisteet saanutta ovat

- Hanke tukee ilmastokestävyyden vahvistamista (4,3 p.)
- Hankkeessa kehitetään työvälineitä ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja riskienhallintaan liittyvien suunnittelukäytäntöjen ja -prosessien kehittämiseen (4,3 p.)

Hankkeen voidaan katsoa tukevan Uudenmaan Älykkään Erikoistumisen Strategian keskeisiä tavoitteita, erityisesti ilmastoneutraaliuden ja resurssiviisauden edistämistä kehittämällä yritysten kyvykkyyttä tuottaa ratkaisuja ja edistää sopeutumistoimia. Hanke edistää myös älykkäitä ja kestäviä kaupunkiratkaisuja, jotka parantavat asukkaiden ja yritysten arkea ja hyvinvointia.

Arviointiryhmä näki myönteisinä seikkoina hankkeen saamat useat puoltokirjeet relevanteilta tahoilta ja sen tunnistettavissa olevan eroavaisuuden Visiona ilmastokestävä Uusimaa -hankkeeseen (VILKKU), jonka näkökulma on yleisemmin maakunnallisella tasolla. Hakemusta pidettiin kokonaisuutena hyvin aikataulutettuna ja selkeänä, joskin tehtäväkuvauksia tulee tarkentaa ja kustannusarviota kohtuullistaa. Hankkeelta jäätin toivomaan hieman lisää konkretiaa: Voisiko kiinteistöissä tehdä jo hankkeen aikana joitakin konkreettisia toimia? Lisäksi voisi tuoda paremmin esiin sen, miten jo tuotettua tietoa aiotaan hyödyntää hankkeessa. Arviointiryhmässä käytiin keskustelua myös työpaketissa 3 toteutettavista käytännön kokeiluista. Näistä kerrotaan hakemuksella ensin siten, että tarkoitus on tarjota palveluntarjoajille kiinteistökohteita, joissa nämä voivat testata uusia, vasta kehitteillä olevia tuotteita / palveluja ilmastonmuutokseen varautumiseen ja sopeutumiseen. Kuitenkin jäljempänä kerrotusta on ymmärrettävissä, että kyseessä ovat jo markkinoilla olemassa olevat palvelut, jotka kilpailutetaan ja katetaan hankkeen flat rate -osuudesta.

Kommentteja jättäneet asiantuntijat lähtökohtaisesti puoltavat hanketta. Asiantuntijat totesivat, että hakijalla on osaamista aiheesta, ja VILKKU-hankkeessa tehtävä koko maakunnan ilmastonmuutoksen sopeutumis suunnitelma tulee olemaan hyvin yleistasoinen. Nyt haettu hanke on tähän verrattuna konkreettinen, jolloin päällekkäisyyttä ei synny, mutta synergioita on. Hyötysuhdearviointimallia pidettiin tervetulleena – sen sijaan verkkotyökalu ei ole kovin merkittävä asia. Hankkeen kohdistamista haavoittuville alueille pidettiin järkevänä, koska silloin tehtävä työ on vaikuttavampaa. Rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistuvat toimet ovat erittäin tärkeitä, mutta vaativat osaamista. Tämän vuoksi suositeltiin, että haetun hankkeen kohdalla konsultoitaisiin myös kulttuuriympäristön asiantuntijaa.

Asiantuntijakommenteissa hankkeeseen koettiin liittyvän myös hieman epämääräisyyttä, ja sitä tulisi joiltakin osin täsmentää. Muun muassa seuraavia huomioita hankkeesta on nostettu esiin: 1) Kohderyhmien tarve hankkeen tuotoksille jää epäselväksi. Suunnitelma kaipaisi kohderyhmien terävöittämistä. Yritykset ja kiinteistönomistajat ovat ryhminä liian määrittelemättömiä. Onko tarkoitus kohdistaa hanke kiinteistösijoittajille vai esimerkiksi asunto-osakeyhtiöille? 2) Tällä hetkellä ainakin Helsingin kaupungilla eräät käytännöt/kaavaratkaisut estävät joitain sopeutumistoimia nimenomaan valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristöissä. Jotta hanke olisi vaikuttava, sen pitäisi pystyä pureutumaan näihin esteisiin. 3) Yritykset toimivat useimmiten vuokratiloissa, jolloin niiden mahdollisuus vaikuttaa ratkaisuihin on rajattu. Kiinteistöä parempi tulokulma yritysten aktivoimiseksi olisi yrityksen toimiala ja sitä koskevat ilmatoriskit. 4) Hankkeessa jää käsittelemättä haavoittuvuusaspekti, eli millaisin menetelmin tässä tapauksessa kiinteistönomistajien tulisi tarkastella vaaratekijöille alttiina olevaa kohdetta ja arvioida haavoittuvuuksia. Sopeutuminen on ennen kaikkea haavoittuvuuden vähentämistä. 5) Hakemuksella ei ole viitattu RAKLI:n tuottamaan aineistoon ”Kiinteistökanta ja infra ilmaston ääriolosuhteissa”, jossa ilmatoriskityö nähdään osana kiinteistönhoidon muuta riskien hallintaa ja viitataan esim. EU:n taksonomiaan sekä ympäristösertifiointeihin, jotka ohjaavat jo nykyisellään tekemään sopeutumis suunnittelua. 6) Keskustelun ja keskinäisen ymmärryksen kasvattaminen vakuutustoimen ja kiinteistönomistajien kesken on hyvä ja tarpeellinen asia. Tätä olisi toivottu avattavan hakemuksessa tarkemmin.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Yleiset arviointikriteerit 06.06.2025 Hämeen ELY-keskuksen arviointiryhmän kokouksessa.

Asiantuntijoiden lausuntokierros 06.06. – 24.06.2025

Erityiset arviointikriteerit 27.06.2025 Hämeen ELY-keskuksen arviointiryhmän kokouksessa.

Uudenmaan MYRS 19.09.2025

Hakemus sai riittävästi pisteitä edetäkseen myönteisenä esityksenä MYRS-käsittelyyn, 33,3 pistettä eli 79,4 % enimmäispistemäärästä (42 pistettä). Hakemus sai pääsääntöisesti 4 pistettä per erityistavoitekohtainen kriteeri. Suhteessa heikoimmat pisteet hakemus sai valintakriteeristä 6. Hanke kohdistuu maakuntien strategioissa (erityisesti älykkään erikoistumisen strategia) tunnistettuihin kärkialoihin tai

kehittämiskohteisiin Hankkeen tulee tukea maakuntaohjelmaa, älykkään erikoistumisen strategiaa tai niitä täydentävää alueellista toimeenpanosuunnitelmaa tai vastaavaa ohjelmaa. (Tästäkin valintakriteeristä silti 3,3 pistettä.)

Hakemuksen vastaavuus horisontaalisiin valintaperusteisiin on hyvä, näiden osalta kokonaispistemäärä on 9,7 (enimmäispistemäärä 12 pistettä).

Hakijan kanssa käydään neuvottelut hakemuksen muutostarpeista ennen rahoituspäätöksen tekemistä edellä mainittujen täydennystarpeiden osalta.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä